EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.5.2026
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta neitsytoliiviöljyn aistinvaraiseen arviointiin sovellettavaan menetelmään

{SWD(2026) 133 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa kesäkuussa 2026 pidettävässä seuraavassa sääntömääräisessä istunnossaan kaksi päätöstä, jotka koskevat öljyn maistamislasia ja ohjetta maistamishuoneen suunnittelusta, jotka liittyvät neitsytoliiviöljyn aistinvaraiseen arviointiin sovellettavaan menetelmään.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskeva vuoden 2015 kansainvälinen sopimus

Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, tarkoituksena on i) saavuttaa yhdenmukaisuus oliiviöljyjen, oliivin puristemassaöljyjen ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien fysikaalis-kemiallisiin ja aistinvaraisiin ominaisuuksiin liittyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä lainsäädännössä, jotta voitaisiin välttää kaupan esteitä, ii) toteuttaa fysikaalis-kemiallisten ja aistinvaraisten ominaisuuksien testaukseen liittyviä toimia, jotta voidaan kartuttaa tietoa oliivituotteiden koostumuksesta ja laatuominaisuuksista ja sen myötä koota yhteen kansainväliset standardit, ja iii) vahvistaa kansainvälisen oliivineuvoston roolia kansainvälisen tiedeyhteisön osaamiskeskuksena oliivien ja oliiviöljyn alalla.

Sopimuksen uusittu versio tuli voimaan 1. tammikuuta 2017.

Euroopan unioni on sopimuksen osapuoli.[1]

2.2. Jäsenneuvosto

Kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvosto, jäljempänä ’jäsenneuvosto’, on kansainvälisen oliivineuvoston ylin vallankäyttäjä ja päätöksentekoelin. Se käyttää kaikkia toimivaltuuksia ja vastaa kaikista tehtävistä, jotka ovat tarpeen sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sopimuksen osapuolena Euroopan unioni on kansainvälisen oliivineuvoston jäsen ja edustettuna jäsenneuvostossa. Jäsenneuvoston päätökset tehdään yksimielisesti. Jos yksimieliseen päätökseen ei päästä, kauppastandardeihin ja menetelmiin liittyvät päätökset hyväksytään, ellei vähintään neljäsosa jäsenistä tai jäsen tai jäsenet, joilla on yhteensä vähintään 100 osallistumiskiintiötä, hylkää niitä.

Kansainvälisessä oliivineuvostossa on nykyään 21 jäsentä, ja Euroopan unionilla on 647 osallistumiskiintiötä yhteensä 1 000:sta.

2.3. Jäsenneuvoston suunniteltu säädös

Kansainvälisen oliivineuvoston toimeenpaneva sihteeristö esitteli marraskuussa 2025 jäsenilleen kemiaa ja standardointia koskevan kahden päätöksen tekstit. Kumpikin päätös liittyy neitsytoliiviöljyn aistinvaraisen arvioinnin menetelmään, ja ne koskevat seuraavia:

[1] Neuvoston päätös (EU) 2016/1892, annettu 10 päivänä lokakuuta 2016, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 293, 28.10.2016, s. 2), ja neuvoston päätös (EU) 2019/848, annettu 17 päivänä toukokuuta 2019, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 139, 27.5.2019, s. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj.

– öljyn maistamislasia koskevan asiakirjan COI/T.20/Doc. No. 5 tarkistus 3;

– maistamishuoneen suunnittelua koskevan ohjeasiakirjan COI/T.20/Doc. No. 6 tarkistus 2.

Tämän ehdotuksen liitteenä oleva komission yksiköiden valmisteluasiakirja sisältää tarkistettujen asiakirjojen tekstit sellaisina kuin toimeenpaneva sihteeristö on ne esittänyt.

Sopimuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaan oliiviöljyjä ja oliivin puristemassaöljyjä koskevaan kansainvälisen oliivineuvoston kauppastandardiin sisältyviä laatu- ja puhtausvaatimuksia sovelletaan jäsenten kansainvälisessä kaupassa. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013[2] 75 artiklan 5 kohdan e alakohdan mukaan kaupan pitämisen vaatimuksissa on otettava huomioon kansainvälisten elinten hyväksymät normisuositukset. Kaupan pitämisen vaatimuksia valvotaan asetuksen (EU) N:o 1308/2013 90 a artiklan mukaisesti vahvistetuilla säännöillä. Neitsytoliiviöljyn aistinvaraiseen arviointiin sovellettavaa menetelmää koskevien asiakirjojen tarkistamista koskevat päätökset vaikuttavat siihen, miten parametrit tarkastetaan. Näin ollen edellä mainitut päätökset vaikuttavat sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön eli oliiviöljyn kaupan pitämisen vaatimustenmukaisuustarkastuksia ja oliiviöljyn ominaisuuksien analyysimenetelmiä koskevista säännöistä 29 päivänä heinäkuuta 2022 annettuun komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2022/2105[3].

Tässä päätöksessä täsmennetty kanta on määrä ottaa unionin puolesta kansainvälisen oliivineuvoston seuraavassa sääntömääräisessä istunnossa, joka pidetään kesäkuussa 2026.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Päätökset, jotka jäsenneuvoston on määrä hyväksyä, liittyvät neitsytoliiviöljyn aistinvaraisen arvioinnin menetelmään, ja ne koskevat seuraavia:

– öljyn maistamislasia koskevan asiakirjan COI/T.20/Doc. No. 5 tarkistus 3;

– maistamishuoneen suunnittelua koskevan ohjeasiakirjan COI/T.20/Doc. No. 6 tarkistus 2.

Komission ja jäsenvaltioiden oliiviöljyalan tieteelliset ja tekniset asiantuntijat ovat keskustelleet edellä mainituista päätöksistä. Päätökset edistävät oliiviöljyalan standardien kansainvälistä yhdenmukaistamista ja luovat kehyksen, joka takaa terveen kilpailun oliiviöljyn kaupassa. Niitä olisi siksi puollettava.

Edellä mainitut päätökset vastaavat unionin politiikan tavoitteita maataloustuotteiden kaupan pitämistä koskevien vaatimusten osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 II osan II osaston mukaisesti.

Päätösten hyväksymistä varten tarvitaan unionin kanta.

---

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

[3] EUVL L 284, 4.11.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[4].

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Jäsenneuvosto on sopimuksella eli oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevalla kansainvälisellä sopimuksella perustettu elin.

Säädökset, jotka jäsenneuvoston on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Suunnitellut säädökset ovat sitovia kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ja ne voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin lainsäädännön sisältöön eli täytäntöönpanosäädökseen siltä osin kuin on kyse asetukseen (EU) N:o 1308/2013 perustuvista oliiviöljyn kaupan pitämisen vaatimustenmukaisuustarkastuksista. Tämä johtuu siitä, että asetuksen (EU) N:o 1308/2013 75 artiklan 5 kohdan e alakohdan mukaan kaupan pitämisen vaatimuksissa on otettava huomioon kansainvälisten elinten hyväksymät normisuositukset.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteisteen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohta.

---

[4] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. OLETUSARVONA DIGITAALISUUS -PERIAATTEEN NOUDATTAMINEN

Tällä ehdotuksella ei ole digitaalista ulottuvuutta, koska ehdotus ei ole digitalisaation kannalta merkityksellinen. Digitaaliset toimet tai tietojenvaihto eivät kuulu ehdotuksen soveltamisalaan.

2026/0129 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta neitsytoliiviöljyn aistinvaraiseen arviointiin sovellettavaan menetelmään

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskeva vuoden 2015 kansainvälinen sopimus, jäljempänä ’sopimus’, tehtiin unionin puolesta neuvoston päätöksellä (EU) 2019/848[1].

(2) Sopimuksen 20 artiklan mukaisesti kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvosto, jäljempänä ’jäsenneuvosto’, voi tehdä päätöksiä ja antaa suosituksia sopimuksen määräysten soveltamiseksi.

(3) Jäsenneuvoston on määrä hyväksyä kesäkuussa 2026 pidettävässä 123. istunnossaan kaksi päätöstä, jotka koskevat neitsytoliiviöljyn aistinvaraiseen arviointiin sovellettavaa menetelmää.

(4) Komission ja jäsenvaltioiden oliiviöljyalan tieteelliset ja tekniset asiantuntijat ovat keskustelleet kyseisistä päätöksistä perusteellisesti. Päätösten olisi edistettävä oliiviöljyalan standardien kansainvälistä yhdenmukaistamista, ja ne luovat kehyksen, jonka olisi taattava terve kilpailu oliiviöljyalan tuotteiden kaupassa. Unionin olisi sen vuoksi puollettava kyseisten päätösten hyväksymistä.

(5) On aiheellista määrittää kanta, joka otetaan unionin puolesta jäsenneuvostossa, koska päätöksillä, jotka kansainvälisen oliivineuvoston on määrä hyväksyä, on oikeusvaikutuksia unioniin siltä osin kuin on kyse muiden kansainvälisen oliivineuvoston jäsenten kanssa käytävästä kansainvälisestä kaupasta ja ne vaikuttavat ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön ja erityisesti oliiviöljyn vaatimustenmukaisuustarkastuksiin, jotka komissio on hyväksynyt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013[2] 90 a artiklan mukaisesti.

(6) Jos päätöksen hyväksymistä lykätään kirjeenvaihdon käymiseksi ennen jäsenneuvoston 124. sääntömääräistä istuntoa sen vuoksi, että jotkut jäsenet eivät

---

[1] Neuvoston päätös (EU) 2019/848, annettu 17 päivänä toukokuuta 2019, oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskevan vuoden 2015 kansainvälisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 139, 27.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

pysty antamaan hyväksyntäänsä, kirjeenvaihdossa olisi otettava unionin puolesta tässä päätöksessä vahvistettu kanta.

(7) Jäsenneuvostossa olevien unionin edustajien olisi kuitenkin voitava sopia kansainvälisen oliivineuvoston muihin menetelmiin tai asiakirjoihin tehtävistä teknisistä mukautuksista ilman uutta neuvoston päätöstä, jos kyseiset tekniset mukautukset johtuvat muutoksista, jotka liittyvät kyseisen kahden asiakirjan tarkistamiseen.

(8) Jotta voidaan säilyttää unionin edut, jäsenneuvostossa olevien unionin edustajien olisi kuitenkin voitava pyytää, että päätösten hyväksymistä lykätään, jos on todennäköistä, että unionin puolesta otettavaan kantaan vaikuttavat ennen jäsenneuvoston 124. sääntömääräistä istuntoa esitettävät uudet tieteelliset tai tekniset tiedot,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unioni puoltaa neitsytoliiviöljyn aistinvaraisten ominaisuuksien arviointiin sovellettavaan menetelmään liittyvien kahden päätöksen hyväksymistä, jotka koskevat seuraavia:

– öljyn maistamislasia koskevan asiakirjan COI/T.20/Doc. No. 5 tarkistus 3;

– maistamishuoneen suunnittelua koskevan ohjeasiakirjan COI/T.20/Doc. No. 6 tarkistus 2;

kansainvälisen oliivineuvoston (IOC) jäsenneuvoston seuraavassa sääntömääräisessä istunnossa kesäkuussa 2026 tai ennen 124. sääntömääräistä istuntoa käytävässä kirjeenvaihdossa.

2 artikla

Kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvostossa olevat unionin edustajat voivat sopia kansainvälisen oliivineuvoston muihin menetelmiin tai asiakirjoihin tehtävistä teknisistä mukautuksista ilman uutta neuvoston päätöstä, jos kyseiset tekniset mukautukset johtuvat 1 artiklassa tarkoitettuihin kahteen asiakirjaan tehdyistä muutoksista.

3 artikla

Jos on todennäköistä, että 1 artiklassa tarkoitettuun kantaan vaikuttavat ennen kansainvälisen oliivineuvoston jäsenneuvoston seuraavaa sääntömääräistä istuntoa esitettävät uudet tieteelliset tai tekniset tiedot, unionin edustajien on pyydettävä, että kyseisten päätösten hyväksyntää lykätään, kunnes unionin kanta on vahvistettu uusien tietojen pohjalta.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja